

Начальник штаба 5-й ВДБр

майор

Начальник стр. отделения
техник-интендант 2 ранга

/Борисов/

/Шапошников/[2]

1. Родимцев А.И. «Твои, отечество, сыны», Киев – 1974, ст. 100, 106;
2. Проект Минобороны РФ по систематизации учетных данных и документов о погибших воинах во Второй Мировой войне и последующих конфликтах, «Именной список безвозвратных потерь начальствующего и рядового состава 5-й воздушнодесантной бригады 3 ВДК с 5 сентября по 5 октября 1941 г.»,
3. www.obd.memorial.ru

ДО ІСТОРИЇ ПАМ'ЯТНИКА МЕДИЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ НА ТЕРИТОРІЇ ВІДДІЛКОВОЇ ЛІКАРНІ

Заслужений лікар України Нікітін В.Г., кандидат медичних наук

На території відділкової лікарні ст. Конотоп в кінці каштанової алеї в затишку ялинок стоїть пам'ятник медичним працівникам які загинули в роки війни. Цікава історія цього пам'ятника. 1973 р. почав працювати головним лікарем залізничної лікарні. На День міста – 6 вересня було вперше проведено в конференц-залі святкову зустріч з 76 ветеранами учасниками війни. Було запропоновано обрати Раду ветеранів лікарні, зробити традиційними зустрічі з ветеранами, посадити березову «Алею переможців», створити стенд «Вони захищали Батьківщину», оголосити конкурс на спорудження пам'ятки загиблим медикам. Пропозиції були прийняті. Головою Ради ветеранів лікарні було обрано Шевченка Г. Л. – секретаря парторганізації лікарні, учасника війн. Було організовано суботник по упорядкуванню території саду у 1973 році. Навесні 1974 р. на алеї біля приміщень були висаджені 50 берізок «алеї переможців». Лікар-хірург Шаповал П.О. до 9 травня 1975 р. оформив стенд «Вони захищали Батьківщину». 12 грудня 1973 р. була проведена зустріч ветеранів війни з молоддю. Комсомольська організація лікарні нараховувала 82 комсомолці. На протязі 1974 до адміністрації лікарні поступили десятки варіантів спорудження пам'ятника. Пропонувалося встановити пам'ятник : на

вході до лікарні, перед хірургічним корпусом, на «алеї переможців». Було обрано місце в центрі, як тоді вважали, в «голові» центральної каштанової алеї, перед корпусом дитячого відділення. Влітку 1974 р. на суботниках були упорядковані ділянки перед дитячим та пологовим відділеннями і висаджено 40 ялинок. Було відібрано і створено на базі багатьох проектів ескіз майбутнього пам'ятника. На мармуровому камені – зображення воїна-медика, а з боків гранітні плити з іменами медиків – учасників війни. Передбачалось, що це буде художнє зображення Надії Самохі- медсестри лор відділення, яка загинула на війні, як і 14 інших медиків-добровольців, що не вернулися з війни. Під зображенням на мармурі прізвища 14 загиблих медиків. Начмед Сатановський з екскурзом був командирований до кар'єру в м. Коростишев, де працював кар'єр, що виготовляв пам'ятники. Було запропоновано дешевий варіант, до якого потрібно було надати портрет і надпис. Роботу планували виконати до 9 травня 1975 р. На засіданні Ради ветеранів домінувала думка: «Головне – ідея і те, що буде пам'ятний знак – святе місце для колективу, нагадуючи про жорстоку війну». Був використаний портрет для пам'ятника з журналу «Червоний Хрест», текст надпису затвердила Рада ветеранів. На початку 1975 р. було оформлено замовлення. Молодь лікарні приймала активну участь в донорстві під гаслом «За кров пролиту у боях, кров в ім'я життя», виступила з почином «За ту медсестру». Працівники дитячого і лор відділень зібрали кошти за два відпрацьованих дні і першими здали їх до Ради ветеранів. Три дні медики відпрацьовали безоплатно «За ту медсестру», щоб на зароблені кошти увічнити пам'ять про медиків-героїв. Таким чином було започатковано зібрання коштів на виготовлення та встановлення пам'ятника. Навесні перед ялинками в два ряди посадили 300 кущів троянд привезених з Риги. 1 травня 1975 р. в урочистій обстановці головним лікарем Нікітіним В. Г. та секретарем парторганізації, ветераном війни Шевченко Г.Д. було закладено фундамент пам'ятника.

Основну роботу виконували –Луцик П. О., Руденко Т. Г., Козін М. Х.. 5 травня 1975 р. було доставлено пам'ятник. 6 травня Луцик П. О., Руденко Т. Г., Козін М. Х з іншими працівниками встановили його на постійне місце і вкрили білим простирадлом. 9 травня 1975 року о 12 годині відбулось урочисте відкриття пам'ятника. Церемонія складалась з двох частин: мітингу на честь Дня Перемоги з відкриттям пам'ятника та урочистої посвяти в медики.

На святі були присутні працівники лікарні. Ветерани та молодь, хворі та мешканці міста. Біля пам'ятника стояла почесна варта з прапором лікарні. Мітинг відкрив секретар парторганізації, ветеран

війни Шевченко Г. Д.. Потім виступив головний лікар Нікітін В. Г., від ветеранів війни – Логвин Л. Г., від молоді – Л. Парусова. У 2003 вийшла з друку книга Пам'яті лікарні «Пам'яттю повінчані» Суми, 2003. в якій розповідається про відкриття пам'ятника. Автори пам'ятника медпрацівникам, загиблим в роки війни Нікітін Віктор Григорович і Шевченко Г.Д.

Стела з граніту, зображує жінку-медпрацівницю та має напис «Никто не забыт, ничто не забыто». Внизу плита з граніту з текстом: «Памяти наших коллег отдавших свою жизнь за свободу и независимость любимой Родины». «От коллектива больницы в год 30 летия Великой Победы 1945 – 1975 гг.» «Сооружен в честь медицинских работников, погибших в годы Великой Отечественной войны 1941-1945 гг.». Розташований біля приміщень Конотопської відділкової лікарні по вул. Садова, 17.

«ГРЕНАДА, ГРЕНАДА, ГРЕНАДА МОЯ...»

Науковий співробітник Конотопського
краєзнавчого музею ім. О. М. Лазаревського Акічев Ш.М.

«...Гренада, Гренада, Гренада моя...». строки з пісні на вірші поета М. А. Светлова приходять на думку, коли згадуєш події національно-визвольної революції в Іспанії 1930-х років. Пісня була складена як спогад про громадянську війну на Україні.

Слова «Над всією Іспанією безхмарне небо» .[1, 126] пролунали по радіо 18 липня 1936 на початку громадянської війни в Іспанії. Почалося перше військове протистояння СРСР та Німеччини, Народного фронту та заколотників Франко. Допомогу республіканській Іспанії надавав СРСР у вигляді техніки, зброї та медикаментів, військових спеціалістів. З жовтня 1936 по вересень 1937 було відправлено 52 морських радянських транспорти зі зброєю, у 1938 – 13, у 1939 -3.[9, 54].

Гасла «Геть руки від революційної Іспанії!», «Ми з вами!», «Вони не пройдуть!» («Но-пассаран!») лунали на мітингах та зборах. Московські трудящі 3 серпня 1936 вирішили зібрати кошти для Іспанії. За три місяці 1936 зібрали 47 млн. 595 тисяч крб. [7, 384,436]. На 27 жовтня 1936 профспілки зібрали 47,5 млн. крб. і закупили 5 пароплавів продовольства. На кінець 1936 було зібрано в СРСР 51 млн. крб. Трудівники Глухівського району Чернігівщини передали у фонд допомоги Іспанії 74 тисячі крб. [6, 56]. СРСР поставила до Іспанії з